

praktikon

Vragenlijsten bespreken

Hoe doe je dat?

Coleta van Dam

Marloes Jaspers-van der Maten

Korte introductie

- ✓ Wie zijn wij?
- ✓ Wie zijn jullie?
- ✓ Doel workshop

Vragenlijsten afnemen: Therapeutisch meten

Aan de slag: Casus

F. is een jongen van 7 jaar die via de huisarts is verwezen voor psychologisch onderzoek. Ouders omschrijven hem als zeer prikkelgevoelig, snel afgeleid en dromerig. Hij ervaart regelmatig angsten en onzekerheid, vooral in nieuwe situaties. Op school kan hij goed meekomen, maar heeft hij moeite met focus en raakt hij in paniek als hij iets niet begrijpt. Thuis uit zich dit vaak in huil- of driftbuien. F. heeft een grote behoefte aan structuur en vertoont kenmerken van eenrichtingsverkeer in communicatie. Ouders vermoeden dat er sprake kan zijn van autisme, ADHD of hoog-sensitiviteit en willen inzicht in hoe ze F. het beste kunnen ondersteunen.

Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)

- Aanwezigheid van emotionele- en gedragsproblemen, sociale competenties (5 schalen)
- Impact op het dagelijks functioneren
- Afgenomen bij: opvoeders van kinderen van 2 t/m 17 jaar
- Aantal vragen: 25 gedragsvragen, 5 impactvragen
- Afnameduur: 5-10 minuten
- Genormeerde lijst

Profiel SDQ (1)

SDQ - Sterke Kanten en Moeilijkheden vragenlijst / 4-18: Gedragsschalen - Ouders

Naam: F.

Geboortedatum:

2018

Invuldatum: 19-03-2025

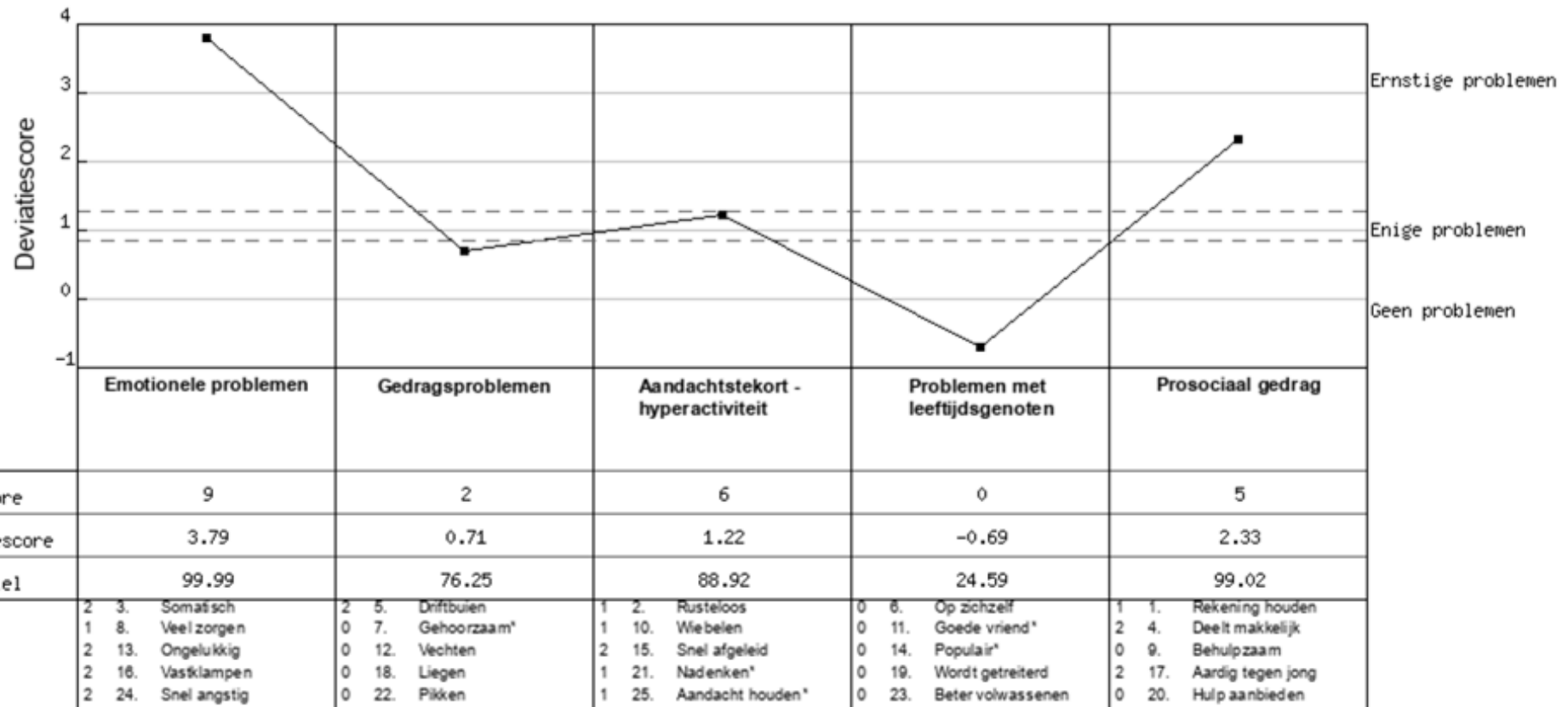
Ingevuld door: Moeder

Meetmoment(en): Aanvang

Geslacht: Man

Leeftijd: 6 jaar

Naam invuller:

* De items die zijn omgescoord (0 → 2; 2 → 0) zijn aangegeven met een asterisk achter de omschrijving.

Bij de meeste schalen geldt: hoe hoger de ruwe score, des te hoger de deviatiescore en des te meer problemen.

Bij Prosociaal gedrag geldt het omgekeerde: hoe hoger de ruwe score, des te lager de deviatiescore en des te minder problemen.

Profiel SDQ (2)

SDQ - Sterke Kanten en Moeilijkheden vragenlijst / 4-18: Totale problemen en Impact - Ouders

Naam: F.

Geboortedatum:

2018

Invuldatum: 19-03-2025

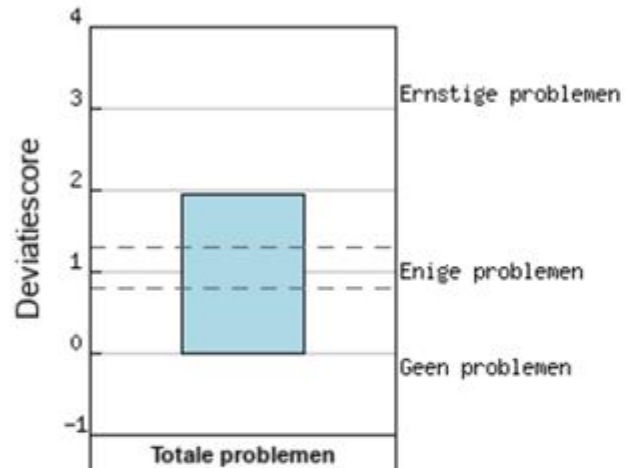
Ingevuld door: Moeder

Meetmoment(en): Aanvang

Geslacht: Man

Leeftijd: 6 jaar

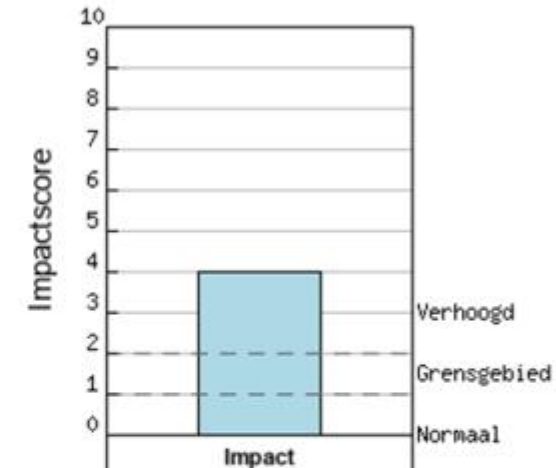
Naam invuller:

Ruwe Score	17
Deviatiescore	1.94
Percentiel	97.4

Bij totale problemen geldt: hoe hoger de score, hoe problematischer het gedrag.

Copyright 1997 Goodman (SDQ; Strengths and Difficulties Questionnaire).
Scoring Totale problemen gebaseerd op Nederlandse normen (Goedhart, Treffers & van Widenfelt, 2003).
Berekening impactscore: Goodman, 1999 (scoring voor klinisch gebruik).

Ruwe Score	4
1	28. Kind overtuur
2	29a. THUIS
0	29b. VRIENDSCHAPPEN
1	29c. LEREN IN KLAS
0	29d. VRIJE TIJD

Impactscore = 0 als vraag 26 met 'Nee' is beantwoord en vraag 28 en 29 niet gescoord zijn.

Een impactscore van 2 of hoger betekent dat de moeilijkheden een grote belemmering vormen voor het functioneren.

Opvoedingsbelasting Vragenlijst (OBVL)

- Mate waarin opvoeders stress ervaren, voortkomend uit verantwoordelijkheden van het ouderschap (5 schalen)
- Afgenomen bij: opvoeders van kinderen tussen 0 en 18 jaar
- Aantal vragen: 34
- Afnameduur: 10-15 minuten
- Genormeerde lijst

Aan de slag: Profiel OBVL

In tweetallen profiel interpreteren:

- Wat valt op?
- Wat zou je willen weten?
- Hoe bespreek je dit?

Gesprek voorbereiden

- Wat is belangrijk in het gesprek met moeder te benoemen?
- Waar moet je op letten?
- Waarover zou je nu meer willen weten?
- Welke vragen zou je hierover willen stellen?

Bespreekstramien

Activiteit	Vraag
Herkennen	Zijn de resultaten te plaatsen? - Vragen zoals: "In het profiel zien we dat ... herkent u dat?" (zowel hoog als laag)
Begrijpen	Kunnen we ze verklaren? - Vragen zoals: "Waar komt die hoge/lage score vandaan?" - Doorvragen naar situaties (wanneer/hoe), uitzonderingen, hulpbronnen en krachten
Waarderen	Moet er iets veranderen? - Vragen zoals: "Wat zou je anders willen of wanneer ben je geholpen/tevreden?" - Gebruik schaalvragen (0-10)
Handelen	Wat gaan we (eerst) doen? - Vragen zoals: "Welke acties zijn (nu) nodig?" - Concrete doelen stellen en eventueel prioriteren

Aan de slag: Gesprek met ouder

- a) In groepjes gesprek voorbereiden: Welke insteek? Welke vragen?
- b) Het gesprek voeren met 'acteur' (ouderrol)
- c) Hoe ging het?

Afronding

- ✓ Casus: Terugkoppeling
- ✓ Wat neem je mee?

praktikon

Coleta van Dam
c.vandam@praktikon.nl

Marloes Jaspers-van der Maten
m.jaspers@praktikon.nl

